

TERVISEAMET

Saku Vallavalitsus
saku@sakuvald.ee

Teie 01.07.2026 nr 7-2/45-1

Meie 17.07.2026 nr 9.3-1/26/5226-2

**Saku valda Kirdalu külla Aksli
maaüksusele ehitamisega seotud KSH
alгатamata jätmise korralduse eelnõu
koos eelhindanguga arvamus**

Esitasite Terviseametile (edaspidi amet) keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 11 lõike 2² alusel seisukoha saamiseks Harju maakonda Saku valda Kirdalu külla Aksli maaüksusele ehitamisega seotud keskkonnamõju hindamise (edaspidi KSH) alгатamata jätmise korralduse eelnõu koos eelhindanguga. Amet on varasemalt esitanud 13.07.2026 arvamuse ehitusloa taotlusele nr 2511271/26071.

Objekt asub aadressil Aksli, Kirdalu küla, Saku vald, Harju maakond. Hübriidpargi seadmed paigaldatakse Aksli (71901:001:0954) kinnistule. Kavandatav tegevus hõlmab fotoelektrilistel paneelidel põhineva päikeseelektrijaama ning akudel põhineva elektrienergia salvestussüsteemi rajamist koos selle toimimiseks vajalike rajatistega. Hübriidpark kavandatakse Aksli kinnistule Kirdalu külas Saku vallas Harju maakonnas. Kinnistu pindala on 284 265 m². Päikeseelektrijaama alale kavandatakse lisaks päikesepaneelidele ka vajalikud tehnorajatised, sealhulgas vaheldid, komplektalajaamad, ligipääsuteed, tehnovõrgud ning akudel põhinev elektrienergia salvestussüsteem. Päikeseelektrijaam ühendatakse elektrivõrguga läbi Elering AS-i liitumispunkti Kiisa 110 kV alajaamas. Päikeseelektrijaama ja liitumispunkti vaheline taristu on lahendatud eraldiseisvate projektidega. Aksli kinnistule on päikeseelektrijaama rajamiseks väljastatud ehitusluba 2025. aasta juulis ning päikeseelektrijaama ehitusalune pind on 191 611 m². Saku valla üldplaneeringu kohaselt asub kavandatav tegevus hajaasustusega alal, millele ei ole määratud maakasutuse juhtotstarvet.

Saku Vallavalitsus on kaalunud KSH alгатamist ning on leidnud, et KSH alгатamine pole vajalik, kuna eelhindangu põhjal eeldatav oluline keskkonnamõju puudub.

Amet on tutvunud esitatud materjalidega ning ei esita KSH alгатamata jätmise osas vastuväiteid, kuid juhib tähelepanu järgnevale:

1. Arvestada ameti 13.07.2026 kirjas nr 9.3-1/26/5227-2 tooduga.
2. Materjalid sisaldasid muuhulgas Aksli hübriidpark (PV+BESS) mürauringut (Akukon Eesti OÜ, 15.06.2026, töö nr 260606-1-B). Mürahinnangus modelleeriti viit stsenaariumi, et hinnata Aksli hübriidpargi (päikeseпарк koos akusalvestiga) müra ning selle koosmõju piirkonna teiste oluliste müraallikatega. Hinnatud stsenaariumid hõlmasid hübriidpargi mõju

eraldiseisvalt, koosmõju Jaago akupanga, Kiisa AREJ-i ja Kiisa alajaamaga, neile lisanduva Saku gaasielektrijaamaga, samuti olukorda, kus käsitleti üksnes Aksli päikeseparki ning võrdlusena olemasolevate müraallikate mõju ilma Aksli pargita.

Esitatud mürahinnangu kohaselt ulatuvad Aksli hübriidpargi eraldiseisva toimimise korral (stsenaarium 1) arvutuslikud müratasemed lähimate eluhoonete välispiiretel päeval ajal kuni 39 dB ja öisel ajal kuni 34 dB. Samas suurusjärgus müratasemed esinevad ka lähimate eluhoonete maa-alal. **Seega on keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (edaspidi KeM määrus nr 71) sätestatud II kategooria tööstusmüra piirväärtused (päeval 60 dB ja öösel 45 dB) täidetud ning Aksli hübriidpark eraldiseisvalt ei põhjusta lähimate eluhoonete juures normtasemete ületamist.**

Võrdlus olemasoleva olukorraga (Jaago akupank, Kiisa AREJ ja Kiisa alajaam ilma Aksli hübriidpargita) näitab, et hübriidpargi lisandumine suurendab mürataset üldjuhul ligikaudu 2–4 dB võrra. Suurema mõju piirkonna müraolukorrale põhjustab teiste olemasolevate ja kavandatavate müraallikate koosmõju, sealhulgas Saku gaasielektrijaam. Koosmõju hinnang on koostatud teoreetilise halvima võimaliku stsenaariumi alusel, mille puhul eeldatakse kõigi käsitletud müraallikate samaaegset ööpäevaringset töötamist. Selline lähenemine võib tegelikku tavapärast müraolukorda üle hinnata, kuna kõigi müraallikate samaaegne pidev töötamine ei ole tõenäoline ning näiteks Kiisa avariioreservelektrijaam töötab üksnes elektrivõrgu avariiolekordades.

3. Arvestades piirkonnas paiknevaid ja kavandatavaid müra tekitavaid objekte ning asjaolu, et müratasemete ületused kujunevad erinevate müraallikate koosmõjus, tuleb juhul, kui piirkonnas kujuneb välja mürahinnangus käsitletud stsenaariumitele 2–5 vastav olukord, hinnata täiendavalt müraolukorda lähimate müratundlike alade juures ning vajadusel rakendada täiendavaid müra leevendavaid meetmeid. Igasuguse müra leevendava meetme kavandamisega või kasutusele võtmisega peaks kaasnema ka selle leevendava mõju tõhususe hindamine, näiteks modelleerimise või müra mõõtmise kaudu.
4. Müra modelleerimise arvutustulemuste ebatäpsus/määramatus on mürauuringus hinnatud suurusjärgus $\pm 2-3$ dB. Lisaks põhineb modelleerimine teoreetilistel eeldustel ja üldistatud lähteandmetel, kuna näiteks Saku gaasielektrijaama ning Aksli hübriidpargi tehnilised lahendused ei ole lõplikult fikseeritud. Lõplikud lahendused võivad mõjutada kujunevat müraolukorda, mistõttu tuleks müraolukorda uuesti hinnata kui asjaolud on täpsustunud.
5. Hübriidpargi Rail Baltica poolsesse külge kavandatakse müra leevendamiseks müratõkkesein või -vall. Enne müra leevendavate meetmete rajamist tuleb hinnata selle mõju müra levikule ning vajadusel teostada täiendav modelleerimine, vältimaks olukorda, kus rajatis võib müra peegeldumise (sh Rail Baltica põhjustatud müra) tõttu suurendada mürataset elamualadel.
6. Projekteerimisel on soovitatav võimaluse korral rakendada müra vähendavaid tehnilisi lahendusi ning pärast rajatise valmimist hinnata vajaduse korral tegelikku müraolukorda kontrollmõõtmistega, et kinnitada kujunenud olukorra vastavus kehtivatele nõuetele.
7. Valgustuse kavandamisel tuleb arvestada läheduses paiknevate elamualadega ning vältida nende põhjendamatu või ülemäära valgustamist. Vajaduse korral tuleb kavandada asjakohased leevendusmeetmed.
8. Piirkonna müraolukord on kavandatavate arenduste tõttu muutumas. Vastavalt atmosfääriõhu kaitse seaduse §-le 59 peab müraallika valdaja tagama, et tema valduses oleva müraallika territooriumilt ei levi normtasest ületavat müra. Müra normtasemed on kehtestatud KeM määruses nr 71 ning nende tagamiseks tuleb vajaduse korral kavandada asjakohased müra vähendavad meetmed ja hinnata nende tõhusust.

Arvestades piirkonna olemasolevate ja kavandatavate müraallikate koosmõju, peab amet vajalikuks, et nende valdajad teeksid koostööd piirkonna summaarse müra ohjamiseks sobivaima lahenduse leidmisel. Juhul kui ühise lahenduse ni ei jõuta, tuleb iga müraallika mõju hinnata eraldiseisvalt ning vajaduse korral kavandada selle tegevusest tuleneva müra mõju vähendamiseks asjakohased leevendusmeetmed.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Karmen Põld
vaneminspektor (keskkonnatervis)
Põhja regionaalosakond

Karmen Põld
54840193 karmen.pold@terviseamet.ee